

krótko

50 lat kościoła w Pniowie

JUBILEUSZ. Kościół św. Wacława w Pniowie w parafii Sieroty obchodzi 50 lat istnienia. Z tej okazji 3 maja o godz. 12.00 sprawowana będzie Msza jubileuszowa. Przewodniczyć jej będzie ks. Joachim Dembończyk, były proboszcz w Sierotach, a homilię wygłosi bp Jan Bagiński z Opola, który przed laty jako wikary w Pyskowicach był zaangażowany w budowę tego kościoła. Stał on w miejscu drewnianej świątyni, która sponęta w niewyjaśnionych okolicznościach w 1956 roku. Nowa została poświęcona 3 maja 1959 roku, a konsekrowana 19 października 1975 roku.

„Rodzina szkołą wartości” – pod takim hasłem 25 kwietnia odbyła się pielgrzymka rodzin do sanktuarium Matki Bożej Pokornej w Rudach.

Jeżeli rodzina jest szkołą wartości, to pośród nich najważniejsze są życie i miłość – mówił w homilii podczas Mszy św. ks. Eugeniusz Gogoliński, diecezjalny duszpasterz rodzin. Nawiązując do nauczania Jana Pawła II, podkreślił znaczenie „zatopienia się w Bogu jako źródle życia”. Bo podstawą jakiegokolwiek rozwoju jest kontemplacja i zachwycenie się Bogiem. Ks. Gogoliński zachęcał do głębokiej radości i ufności, których nam często brakuje, a przestrzegał przed taką walką o wartości, którym towarzyszy zaciętość i agresja.

W roku jubileuszu 750-lecia fundacji cystersów

Rodziny w Rudach

Zainteresowaniem cieszyły się stoiska z książkami religijnymi i poświęconymi życiu rodzinnemu

Tegoroczna pielgrzymka rodzin była wspólnym dziełem Duszpasterstwa Rodzin, Domowego Kościoła, Rodzin Szentszackich, Wspólnoty Przymierza Rodzin Mamre i nadzwyczajnych szafarzy Komunii świętej.

Przedstawiciele różnych wspólnot składali świadectwo życia podczas modlitwy różańcowej, a rodziny zawierzyły sobie Matce Boskiej Rudzkiej.

Klaudia Cwołek

Pielgrzymka do grobu patronki Śląska

TRZEBNICA, 25 KWIEŚNIA. Mszy przewodniczył bp Jan Wiczeorek, który zainicjował diecezjalne pielgrzymowanie do Trzebnicy

W ostatnią sobotę kwietnia br. ponad 700 parafian diecezji gliwickiej przyjechało do Trzebnicy. Tradycyjnej, już szesnastej pielgrzymce do grobu św. Jadwigi, przewodniczył bp Jan Wiczeorek. Pielgrzymkę rozpoczęto od zwiedzania bazyliki św. Jadwigi, po której oprowadzali gospodarze – księża salwatorianie. Centralnym punktem spotkania była Msza pod przewodnictwem bp. Jana Wiczeorka. W homilii podkreślił on dążenie św. Jadwigi do świętości. – Św. Jadwiga widziała krzyż i widziała swoje cierpienie, ale widziała też Chrystusa zmartwychwstałego – powiedział biskup gliwicki, który wskazał również na św. Edytę Stein, św. Tomasza z Akwinu i innych. – To w trudnych czasach oni stawali się znakiem wiary dla wierzących – mówił. Po Mszy pielgrzymi uczestniczyli w przeniesieniu relikwii św. Jadwigi. Spotkanie zakończono około godziny 14.00 koncertem orkiestry górniczej z Bytomia-Miechowic.

pz

Gliwice bez tramwajów?

Czy tramwaje znikną z ulic Gliwic? Decyzję wkrótce ma podjąć Zygmunt Frankiewicz, prezydent miasta

GLIWICE. Być może wkrótce prezydent Gliwic Zygmunt Frankiewicz podejmie decyzję o likwidacji linii tramwajowej w mieście. Jak powiedział podczas spotkania z mieszkańcami miasta, nie padły żadne logiczne argumenty za utrzymaniem komunikacji tramwajowej. Po likwidacji tramwajów tzw. śladem tramwajowym pojadą autobusy niskopodłogowe. Remont torowiska w całym mieście wymagałby wielkich nakładów finansowych, a bez tego nie można nawet myśleć

o zakupie nowoczesnych wagonów. Także codzienna eksploatacja autobusów jest ponad dwukrotnie tańsza niż tramwajów. W imieniu Rady Osiedla Śródmieście w Gliwicach oraz Obywatelskiego Komitetu Obrony Tramwajów i Promocji Komunikacji Miejskiej w Gliwicach list otwarty do prezydenta Z. Frankiewicza wystosowali prof. Marek Sitarz i prof. Kazimierz Kłoska z Politechniki Śląskiej, specjaliści transportu oraz budowy dróg i kolei.

Mniej znaków

ŚLĄSK. Zbędne znaki drogowe znikną ze śląskich dróg. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad oraz śląska policja postanowiły dokładnie przyrzeć się oznakowaniu szos. Dzięki ich akcji mają zostać usunięte zbędne znaki przy drogach, a pod lupę wzięte zostaną: sygnalizacja świetlna oraz obszary zabudowane – w niektórych miejscach zostaną prawdopodobnie skrócone. Pierwsze efekty drogowej akcji mamy odczuć już pod koniec maja.

W Polsce liczba znaków drogowych na 1 km jest jedną z najwyższych w Europie

„Nowe Życie” ma 15 lat

ZABRZE. W Dzielnicowym Domu Kultury w Biskupicach 18 kwietnia br. 15-lecie działalności obchodziło Stowarzyszenie Klubu Abstynentów „Nowe Życie”. Swoją działalność klub poświęcił osobom z problemami alkoholowymi oraz ich rodzinom. Klub

czynny jest od poniedziałku do środy oraz w piątki w godzinach od 16:30 do 20:30, natomiast w czwartki w godzinach od 9:30 do 12:30, a swoją siedzibę ma przy ul. Park Hutniczy 6 w Zabrzu (blisko Centrum Handlowego Platan).

O pozytywnej energii

ZABRZE. Pod hasłem: „W poszukiwaniu pozytywnej energii” po raz szesnasty 22 kwietnia w Muzeum Górnictwa Węglowego rozpoczął się Tydzień Ziemi. Wykład inauguracyjny wygłosił wiceminister środowiska Bernard Błaszczyk, który mówił o historii Święta Ziemi na świecie i wkładzie Polski w międzynarodowe starania o ochronę środowiska. W tym dniu nagrody odebrali laureaci konkursu na projekt znaczka pocztowego. I miejsce zajęła Angelika Krobisz z Zespołu Szkół nr 2 im. ks. prof. Józefa Tischnera w Żorach. Otwarto też trzy wystawy: „Ptoki i krzoki. Przyroda Śląska oczami śląskich fotografów”, „4x Azył” o zwierzętach w schronisku i pokonkursową wystawę prac proekologicznych. W trakcie Tygodnia Ziemi można było m.in. włączyć się w kampanię „Woda dla Sudanu”, a pod hasłem

Angelika Krobisz odbiera nagrodę od wiceministra środowiska Bernarda Błaszczyka

„Zielone i czarne” zorganizowano obywatelską akcję, umożliwiającą mieszkańcom Zabrza wskazanie miejsc, które należałoby zazielenić lub wysprzątać. Więcej na www.muzeumgornictwa.pl.

Opolski „Emaus” w Rudach

RUDY. Kapłański „Emaus”, czyli wielkanocne spotkanie księży, diecezja opolska zorganizowała 22 kwietnia w Rudach. Przyjechało prawie 150 księży, którym towarzyszyli opolscy biskupi: Alfons Nossol, Paweł Stobrawa oraz Jan Kopiec. Dla wielu księży była to pierwsza wizyta w Rudach, inni przyjechali tu po dłuższym czasie, jak ks. Lotar Rostek. – Byłem tu jako dziecko, po latach mogę tylko stwierdzić: to fantastyczne miejsce – powiedział, oglądając opactwo. – Jubileuszowy rok cysterski stał się okazją, aby nasze tegoroczne wielkanocne spotkanie odbyło się właśnie w tym miejscu – przywitał zebranych ks. Joachim Waloszek, rektor WSD w Opolu. Historię Rud i odbudowę opactwa przybliżył księżom diecezji opolskiej ks. Jan Rosiek. Głównym punktem spotkania była Msza pod przewodnictwem abp. Alfonsa Nossola, podczas której homilię wygłosił bp Jan Wierczok. – Jesteśmy w miejscu, gdzie czcimy Matkę Boską Pokorną. Pełna Ducha Świętego uczy nas prawdziwej pokory przed Bogiem i przed samym sobą – powiedział biskup gliwicki. Po Mszy księża wysłuchali koncertu w wykonaniu Akademickiego Zespołu

Wielu księży z diecezji opolskiej przyjechało do Rud po latach. Byli zachwyceni tym, co zobaczyli

Muzycznego z Gliwic, a spotkanie zakończyło się kolacją w klasztornym refektarzu. Bp. Pawłowi Stobrawie, który obchodził w tym dniu urodziny, księża zaśpiewali *Purimos annos*.

GOŚĆ GLIWICKI

gliwice@goscmedzielny.pl

ADRES REDAKCJI:
ul. Przedwiośnie 3, 44-119 Gliwice
TELEFON/FAKS 032 750 61 30
REDAGUJĄ: ks. Waldemar Packner – dyrektor oddziału, Klaudia Cwołek, Mira Fiutak

**W Roku
Jubileuszowym
do Rud**

Pielgrzymka chorych i niepełno- sprawnych

W najbliższą sobotę 9 maja, już po raz dwunasty, przybędą do Rud chorzy i niepełnosprawni z diecezji gliwickiej.

Każdego roku przyjeżdża nawet 400 chorych i niepełnosprawnych, nie tylko z diecezji gliwickiej. – Wysłałem ponad 100 zaproszeń do DPS-ów oraz organizacji, zajmujących się niepełnosprawnymi – powiedział ks. Tadeusz Paluch, organizator pielgrzymki. – Jednak przyjechać może każdy, wtedy pomoże nam w organizacji pielgrzymki.

Ponieważ zaproszenie skierowane jest także do osób starszych, ks. Paluch apeluje, by pomóc im przyjechać do Rud. – To fantastyczne miejsce, którego wielu jeszcze nie zna. Pielgrzymka może być okazją dla całej rodziny do modlitwy oraz do zwiedzenia sanktuarium i odbudowanego opactwa – powiedział ks. T. Paluch.

Program pielgrzymki:

- 13.00 – Msza z udziałem księdza biskupa
- 14.00 – czas wolny na odpoczynek
- 15.00 – wspólny śpiew w ogrodzie
- 16.30 – nabożeństwo majowe w kaplicy MB Rudzkiej

Spotkanie w Galerii Café Silesia

Kroniki po przerwie

Po 16 latach przerwy wznowione zostało wydanie „**Kronik Miasta Zabrze**”.

Spotkanie z autorami rocznika muzealnego odbyło się 22 kwietnia w nowo otwartej Galerii Muzeum Café Silesia przy ul. 3 Maja 6, miejscu przystosowanym do wystaw i spotkań kulturalnych. Prezentacja „Kronik Miasta Zabrze” miała charakter rozmowy z autorami zawartych w niej artykułów, wśród których znaleźli się pracownicy muzeum i zaproszeni do współpracy znawcy historii regionu. Pierwszy tom rocznika ukazał się w 1967 roku. Trzynastcie tomów zostało wydanych wspólnie przez Muzeum Miejskie w Zabrzu

oraz Towarzystwo Miłośników Zabrze. Ostatnie cztery tomy TMZ wydało samodzielnie. Najnowsze, osiemnaste wydanie kronik, wraz z podtytułem Rocznik Muzeum Miejskiego w Zabrzu oznaczone zostało numerem 1(18)/2009, a muzeum jest jego jedynym wydawcą. Zostały w nim zamieszczone artykuły dotyczące historii Zabrze, a także materiały o charakterze katalogowym, ukazujące część zbiorów Muzeum Miejskiego oraz oddziału gliwickiego Archiwum Państwowego w Katowicach. Obecnie trwają już przygotowania do wydania kolejnego tomu. Galeria Café Silesia czynna jest w poniedziałki, środy i piątki od godz. 9.00 do 16.00, we wtorki i w czwartki od 9.00 do 18.00, w soboty (bezpłatnie) od 11.00 do 15.00, a w niedziele od 11.00 do 15.00.

Piotr Hnatyszyn, dyrektor Muzeum w Zabrzu, prezentuje nowy tom „Kronik Miasta Zabrze”

Obecnie można zwiedzać tam wystawę pt. „Mistrz czerni i bieli. Grafika Romana Staraka”. Na stronie www.muzeum-miejskie-zabrze.pl natomiast warto obejrzeć m.in. ciekawe zdjęcie z około 1920 roku, przedstawiające działającą tu wówczas kawiarnię oraz widok kamienicy na początku XX wieku.

kc

Rozmowa o nas, czyli „My som stond”

Wszyscy uczymy się Śląska

Gościem drugiego spotkania z cyklu „My som stond” był fotografik Tomasz Tomaszewski. Tym razem dyskusja dotyczyła śląskiego domu i rodziny.

W gliwickiej Galerii MłK zastanawiano się nad tym, co z wartości i tradycji przekazywanych na Śląsku przetrwało i co uda się przenieść w przyszłość. Nawiązywano do wydanego na początku grudnia ub.r. audiobooka „My som stond”, czyli książki wraz z nagraniem, gdzie o Śląsku opowiadają znani i zwykli jego mieszkańcy. Andrzej Stefański, pomysłodawca wydawnictwa, jak również spotkań w gliwickiej galerii, podkreśla, że audiobook powstał właśnie jako pretekst do takich rozmów.

Tomasz Tomaszewski pokazał swoje najnowsze zdjęcia „stond”, ponieważ przygotowuje dla „National Geographic” materiał o Śląsku. – Dopiero zaczynam przygotować ze Śląskiem. Intuicyjnie czuję, że to miejsce jest magiczne. Uczę się go od niedawna – jego zapachu,

smaku, koloru... Ale czuję się tu jak u siebie w domu – powiedział T. Tomaszewski, precyzyjnie określając, co urzekło go już w tym pierwszym spojrzeniu: życzliwość ludzi, otwartość w mówieniu tego, co czują, humor i dystans do siebie większy niż w innych rejonach kraju. Wymienia też etos pracy, który pojawia się w spotkaniach z różnymi rozmówcami. – Bez wiedzy o historii i tradycji życie

nasze będzie puste. Jeśli dzieciom nie przekazemy wartości, to zostaną w tej pustce. A dziś kiedy wszystko już zostało skompromitowane, potrzebują oprzeć się na czymkolwiek – zauważył fotografik.

Krzysztof Gałuszka, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rudzie Śląskiej, poeta i pisarz, opowiadał o Śląsku na przykładzie własnej rodziny o polskich i niemieckich korzeniach: – Dom to oczywiście matka, ale też babcia. Obie moje babcie i tzw. polska, i tzw. niemiecka potrafiły nas, wnuków, zawsze ustawić do pionu. Nawet nie trzeba było słów, wystarczyło, że spojrzały. Bo to kobieta na Śląsku trzyma rodzinę.

Ile zostało z tej śląskości? Z rzetelnego podejścia do pracy? Czy uległość i skłonność do podporządkowywania to zaleta, czy wada? O tym dyskutowali Ślązacy, bo tak określali się uczestnicy spotkania – niezależnie od tego, czy ich korzenie sięgają daleko, czy są Ślązakami w pierwszym pokoleniu.

Mira Fiutak

Tomasz Tomaszewski opowiada o swoim odkrywaniu Śląska. W tle Andrzej Stefański, pomysłodawca audiobooka „My som stond”

Dni Muzyki Organowej w Gliwicach

Zagrają znani mistrzowie

W tym roku już po raz dwudziesty odbędzie się w Gliwicach Międzynarodowy Festiwal Dni Muzyki Organowej.

Impreza potrwa od 3 do 10 maja, a koncerty odbywać się będą w trzech gliwickich kościołach: katedrze, kościele Wszystkich Świętych i św. Bartłomieja. Patronat honorowy nad festiwalem objęli bp Jan Wieczorek, minister kultury, marszałek województwa śląskiego oraz prezydent Gliwic.

Więcej informacji oraz bilety w sekretariacie festiwalu, ul. Jana Pawła II 7, tel. 32 331 63 52, e-mail: dmo@dmo.gliwice.pl oraz na stronie: www.dmo.gliwice.pl.

Program:

- **3 maja**, godz. 20.00, katedra śś. Apostołów Piotra i Pawła, inauguracja festiwalu, koncert kantatowo-oratoryjny, Śląska Orkiestra Kameralna,
- **4 maja**, godz. 19.30, kościół św. Bartłomieja, recital organowy, Peter Planyavsky, (Wiedeń),
- **5 maja**, godz. 19.30, kościół Wszystkich Świętych, recital organowy, Istvan Ella (Budapeszt),
- **6 maja**, godz. 19.30, kościół św. Bartłomieja, recital organowy, Edgar Krupp, (Monachium),
- **7 maja**, godz. 19.30, kościół Wszystkich Świętych, recital organowy, Józef Serafin (Warszawa-Kraków),
- **8 maja**, godz. 19.30, kościół św. Bartłomieja, recital organowy, Lionek Rogg (Genewa),
- **9 maja**, godz. 19.30, kościół św. Bartłomieja, recital organowy, Julian Gembalski, (Katowice),
- **10 maja**, godz. 20.00, kościół śś. Apostołów Piotra i Pawła, zakończenie festiwalu, koncert kantatowo-oratoryjny, Orkiestra Symfoniczna i Chór Filharmonii Śląskiej.

W Gliwicach uczczono Wojciecha Korfantego

Pamięci wielkiego Ślązaka

W Gliwicach **20 maja** została odsłonięta tablica upamiętniająca Wojciecha Korfantego.

Tablicę odsłanili prof. Ryszard Legutko (z lewej) oraz prof. Franciszek Maurer

Z inicjatywą wystąpił Społeczny Komitet Uczczenia Pamięci Wojciecha Korfantego z siedzibą w Smolnicy. Okazją jest przypadająca w tym roku 70. rocznica

śmierci wybitnego Ślązaka i 139. rocznica jego urodzin. Z tej okazji Sejmik Śląski rok 2009 ogłosił Rokiem Wojciecha Korfantego.

Odsłonięcie tablicy poprzedziła Msza w kościele Wszystkich Świętych, której przewodniczyli ks. inf. Konrad Kołodziej, ks. Bernard Frank oraz ks. ppłk Stefan Zdasienia.

Tablica została odsłonięta na ścianie domu przy al. W. Korfantego. Prezydenta RP reprezentował prof. Ryszard Legutko. – Nie byłoby takiej Polski bez dokonań tego wielkiego Ślązaka – powiedział przed odsłonięciem tablicy. W uroczystości uczestniczył również Tomasz Sakiewicz, redaktor naczelny „Gazety Polskiej”. – To, co dla Polski zrobili Piłsudski i Dmowski, tym Śląskowi przysłużył się Wojciech Korfanta – powiedział.

Tablicę zaprojektował prof. architektury oraz znany malarz Franciszek Maurer, a poświęcił kapelan wojskowy ks. ppłk Stefan Zdasienia.

W

Mistrzostwa Polski Księża w Tenisie Stołowym

Ks. Norbert Biadacz piąty

Trzy dni trwały Mistrzostwa Polski Księża w Tenisie Stołowym. W tym roku najlepsi pingpongiści przyjechali do Pniew koło Poznania.

Mistrzostwa, które trwały od 15 do 17 kwietnia, odbyły się już po raz dziewiętnasty. Z naszej diecezji w rozgrywkach uczestniczył ks. Norbert Biadacz, wikariusz w gliwickiej parafii Matki Boskiej Częstochowskiej. W tym roku o tytuł najlepszego walczyło 40 księży w pięciu kategoriach wiekowych. – Poziom był bardzo wysoki. Pierwsze miejsca zajęli księża, którzy grali bądź nadal grają w zespołach pierwszoligowych, choćby ks. Andrzej Łuszcz, z diecezji zamojsko-lubaczowskiej – powiedział ks. Norbert Biadacz, który w swojej kategorii wiekowej zajął piąte miejsce. Rok temu,

W tym roku ks. Norbert Biadacz zajął na mistrzostwach piąte miejsce

podczas mistrzostw w Zamościu, był siódmy.

Ks. Norbert Biadacz w tenisa gra od szkoły podstawowej. Po świętzeniach zaczął ćwiczyć pod okiem Michała Napierały z Bytomia-Szombierek,

obecnie trenera pierwszoligowego klubu. – To fantastyczny sport. Wiem, że wielu księży gra w pingponga. Może w przyszłym roku pojedzie nas więcej – zachęca ks. Biadacz.

W

Rodzinny konkurs Znasz Rudy?

Wspólnie z Radiem Plus zapraszamy do udziału w konkursie. Okazją jest jubileusz 750. rocznicy przybycia cystersów do Rud, a do wygrania ciekawe nagrody.

W każdym tygodniu na naszych łamach zadajemy pytanie, dotyczące historii opactwa w Rudach oraz działalności cystersów. Kolejne pytanie brzmi: **klasztor w Rudach znalazł się na liście Szlaku Cysterskiego w Polsce. Proszę podać nazwę choć jednej miejscowości, w której znajduje się klasztor cysterski.**

Aby wygrać nagrodę, należy zadzwonić do Radia Plus w poniedziałek 4 maja kwietnia po godz. 17.00, podczas audycji „Jak mija dzień?” (telefon do studia: 032 232 52 32) i odpowiedzieć na pytanie podane w „Gościu” oraz zmierzyć się z dodatkowym pytaniem zadany na antenie przez prezentera. Osoba, która poprawnie odpowie na oba pytania, otrzyma podwójne zaproszenie do Multikina w Zabrze.

Zapraszamy do zabawy, która łączy przyjemne z pożytecznym. Oprócz możliwości zdobycia nagród konkurs jest okazją do pogłębienia wiedzy o naszym diecezjalnym sanktuarium i zaproszeniem do odwiedzenia tego niezwykłego miejsca. Więcej na: www.rudy-opactwo.pl.

Pasmo prezenterki „Jak mija dzień?” trwa od godz. 16.00 do 20.00. To czas wiadomości z regionu, kraju i świata. To również liczne zapowiedzi wydarzeń kulturalnych na Śląsku, przeplatane przebojami w dobrym nastroju. Zapraszamy do słuchania!

Ogólnopolski Konkurs Wiedzy Biblijnej

Musieli poznać synoptyków

Troje najlepszych uczestników konkursu wyłonionych 21 kwietnia, **będzie reprezentowało diecezję gliwicką w ogólnopolskim finale.**

W Centrum Edukacyjnym im. Jana Pawła II test w diecezjalnym etapie konkursu pisało ponad stu uczestników

W tym roku uczestnicy musieli dokładnie poznać trzy Ewangelie

synoptyczne: św. Mateusza, św. Marka i św. Łukasza. W etapie szkolnym XIII Ogólnopolskiego

Konkurs pod patronatem „Gościa”

Walczą o stypendium

Stypendium dla ucznia rozpoczynającego naukę w liceum gliwickiej Szkoły z Charakterem jest nagrodą w konkursie dla gimnazjalistów.

Na laureata konkursu czeka stypendium w pierwszej klasie liceum, które może zostać przedłużone na następne lata nauki. Warunkiem są dobre wyniki w nauce (średnia ocen minimum 4,0) i w zachowaniu (ocena co najmniej dobra). Pozostali uczestnicy otrzymają nagrody książkowe.

W tym roku biorący udział w konkursie będą poznawać bliżej postać św. Tomasza z Akwinu. Muszą przygotować esej na temat: relacje między wiarą a rozumem we współczesnym świecie. Pokazać, jakie związki zachodzą między nauką, wiedzą a poznaniem. Prace te należy

przygotować właśnie na podstawie myśli i pism św. Tomasza z Akwinu.

Konkursowe prace należy składać do 31 maja br. w sekretariacie szkoły – Katolickie Szkoły z Charakterem, Gliwice, ul. Górnych Wałów 23, tel. 32 335 30 64

Konkursu Wiedzy Biblijnej w całym kraju wzięło udział kilkanaście tysięcy uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

W kolejnym etapie zmagania w diecezji gliwickiej rywalizowało ponad stu uczestników. Z nich wybrano finałową siódemkę, która w części ustnej walczyła o udział w ogólnopolskim finale zaplanowanym na czerwiec. Diecezję będą reprezentować: Adam Janota z V LO w Gliwicach, który zajął pierwsze miejsce, Agnieszka Kania z LO „Filomata” w Gliwicach (drugie miejsce) i Aleksandra Ziaja z LO im. S. Staszica w Tarnowskich Górach (trzecie miejsce). Od kilku lat ten etap konkursu odbywa się w Niepokalanowie. Jest o co walczyć, bo na laureatów czekają indeksy na teologię, historię, filozofię i historię sztuki na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim oraz na teologię na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Organizatorem konkursu jest Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”. **m**

lub pocztą elektroniczną – e-mail: poczta@szkolazcharakterem.gliwice.pl. Szczegółowe informacje na: www.szkolazcharakterem.gliwice.pl. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi 9 czerwca, a nagrody zostaną wręczone laureatom 15 czerwca. **mf**

Gliwicka Szkoła z Charakterem mieści się przy ul. Górnych Wałów

Śląska lista stu pys

KUCHNIA ŚLĄSKA. Niewiele jest regionów w Polsce, które mogą pochwalić się równie bogatą tradycją kulinarną. **Z ponad 620 pozycji, które znalazły się na Liście Produktów Tradycyjnych, 100 pochodzi ze Śląska.**

JOZEF WOJNY

tekst i zdjęcia

ADAM SOSNOWSKI

a.sosnowski@plus.gliwice.pl

Sporządziło ją Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Analizując różnorodność, obfitość, atrakcyjność i tradycję śląskiej kuchni oraz stopień jej poznania, można śmiało pokusić się o powiedzenie: cudze chwalić, swego nie znacie. Prowadzona przez MRiRW Lista Produktów Tradycyjnych wzbogaciła się o kolejną kulinarną pozycję ze Śląska – garnuszek górniczy, najpopularniejszy w okolicach Radzionkowa i Wieszowej. Ta tradycyjna potrawa to pokrojone ziemniaki, fasolka szparagowa oraz dwa rodzaje mięsa – wieprzowe i wołowe,

uduszone w sosie z kiszonych ogórków. Danie przyrządzane w zaciszu domowym było niegdyś pysznym sposobem na świętowanie Barbórki w rodzinnym gronie. Teraz ma przede wszystkim wymiar symboliczny, bo garnuszek jest 100. zarejestrowaną na liście potrawą pochodzącą z naszego regionu.

Hekele? Co to takiego?

To, że kuchnia śląska jest bogata, wie prawie każdy. Grzechem byłoby ograniczyć ją tylko do granic naszego regionu. Na stronach internetowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi publikowana jest Lista Produktów Tradycyjnych. – Ta lista posiada przede wszystkim duże znaczenie

Kuchnia śląska, choć kaloryczna, jest urozmaicona i bardzo smaczna

promocyjne. Promuje dane jadalne, potrawę i daną tradycję wytwarzania. Na liście znajduje się już 100 potraw z województwa śląskiego. Jesteśmy krajowym liderem – tłumaczy Witold Trólka z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. Nie każde danie czy produkt zgłoszony do umieszczenia na liście trafi na nią. O wpisie decyduje skomplikowana procedura rejestracyjna. – Najważniejsza jest siła tradycji, ponieważ dany produkt czy potrawa muszą mieć co najmniej 25-letnią tradycję wytwarzania. Musi być też charakterystyczna

dla społeczności lokalnej – dodaje Witold Trólka.

Lista nie ma znaczenia prawnego, nie nakłada restrykcji na wykorzystywanie czy modyfikowanie zamieszczonych na niej potraw. Ma tylko i wyłącznie znaczenie promocyjne. Nie chroni też znaku towarowego. Daje prestiż i promuje dany wyrób. Znajduje się na niej wiele kategorii produktów: wyroby piekarnicze i cukiernicze, gotowe dania i potrawy, mięso świeże oraz produkty mięsne, sery i inne produkty mleczne, produkty rybołówstwa, miody, napoje alkoholowe i bezalkoholowe, orzechy, nasiona, zboża, warzywa i owoce oraz oleje i tłuszcze. Kto zajrzy na nią, dowie się, czym jest na przykład górnośląskie hekele. To nic innego jak sałatka śledziowa z jajkiem na twardo i kiszonymi ogórkami, doszła na przystawkę, przed cięższym, typowo śląskim obiadem.

Śląski może być tylko żur, nie żurek!

Szarobżowy, gęstawy płyn z widocznymi charakterystycznymi brązowymi otrębami żytnimi. Płyn gęstości śmietany, wyraźnie wyczuwalne drobne otręby żytnie. W smaku lekko kwaśny, z wyczuwalnym wyraźnym czosnkowym aromatem. To charakterystyka żuru śląskiego, który na Listę Produktów Tradycyjnych trafił w sierpniu 2006 roku. Najważniejszy w tym przypadku jest zakwas, na którego bazie można przygotować żur, i to pod różnymi postaciami, np. żur postny, żur żytniany, żur z tłuczonymi kartoflami. Tradycja tej zupy jest bogata i wieloletnia. Żur doskonale sprawdzał się podczas powstań śląskich jako niezbędny składnik kuchni polowych. Jednak śląskie zupy to nie tylko żur – to także np. ajlauf, czyli rosół z lanymi kluskami, lub aintopf, łudząco przypominający kapuśniak. Swoje pięć minut miała też potrawa o wdzięcznej nazwie śląska parzybroda. To nic innego jak gęsta zupa, z widocznymi kawałkami kapusty i ziemniaków, miejscami

szności

głównie w okresie świąt Bożego Narodzenia.

Trudna praca, pełny stół

Śląskie kluski, rolada i modro kapusta to klasyczny śląski obiad, ale niejedyny. – W bogatszych domach dominowała, i często jeszcze dominuje, kuchnia bardzo smaczna, ale ciężkostrawna, wyposażona w sporą dawkę kalorii. Gospodynie przygotowywały także schab sztygarski. To pieczony w całości spory kawałek schabu, nadziewany kiełbasą, najczęściej śląską lub o smaku czosnkowym. Taki posiłek był doskonałym uzupełnieniem straconych kalorii po całym dniu pracowanym pod ziemią – mówi Dawid Pietrasz, szef kuchni, na co dzień pracujący w Zabrzezańskim Gościńcu. W jadłospisie są też karminadle, czyli

kotlety mielone, uformowane z mięsa wieprzowego i wołowego z dodatkiem rozmozonej bułki, znane chociażby z filmów Kazimierza Kutza. Są też wyroby typowo wędliniarskie, jak krupnioki czy żymloki śląskie. ■

Schab sztygarski na czerwonej kapuście z kluskami

PONIŻEJ: Hekele, sałatka jajeczno-śledziowo-ogórkowa, doskonała sałatka na przystawkę

dnia wodzionkę lub wodziankę. To zupa sporządzona z pokrojonego w kostkę chleba, drobno pokrojonego lub przeciśniętego przez praskę czosnku, z dodatkiem smalcu lub masła zalanego wrzątkiem. Jest także siemieniotka lub siemieniatka, podawana na Śląsku

urozmaiconasionami kminku i zawierająca w sobie połykujące oczka tłuszczu. Rosół z gołębi, doskonały dla najmłodszych, to zupa również typowo regionalna. Pasja gołębiarska na Śląsku nadal jest bardzo widoczna. Na listę wpisano też serwowaną o każdej porze

Ajlauf, czyli zupa, najczęściej rosół, z lanymi kluskami

nego wrzątkiem. Jest także siemieniotka lub siemieniatka, podawana na Śląsku

Smaczna, syta i bogata...

Rozmowa z **Dawidem Pietraszem**, szefem kuchni w restauracji Zabrzezański Gościńiec

ADAM SOSNOWSKI: Kuchnia śląska. Jaki jest jej rodowód?

DAWID PIETRASZ: – Kuchnia, którą nazywamy śląską, to połączenie wielu wpływów kulinarnych – czeskich, austriackich, a także niemieckich. Modyfikowana była z biegiem lat przez śląskie gospodynie. I pewnie stąd właśnie jej nazwa i specyfika.

Co jest specyficznego w kuchni śląskiej?

– Na pewno kaloryczność, ale pozytywna, bo górnik, który pracuje pod ziemią, musi uzupełnić stracone kalorie. To kuchnia

ciężkostrawna, ale bardzo syta. Na przykład kluski śląskie – ciemne i jasne, zupy – warzywne, jak aintopf, czy z lanym ciastem ajlauf, dostarczające wiele energii i skutecznie likwidujące poczucie głodu.

No właśnie, a co z dbałością o sylwetkę? Czy w dobie mody na zdrowy tryb życia i wygląd popyt na kuchnię śląską maleje?

– Nie, wręcz przeciwnie. Przyjeżdżają goście, konsumenci i proszą o coś typowo śląskiego. Myślę, że to z odchudzaniem nie ma nic wspólnego, bo nie ukrywam, że śląskie jadło jest kaloryczne.

Co w takim razie Pan, jako szef kuchni, zaproponowałby do jedzenia gościom z centralnej Polski, którzy odwiedziliby śląską restaurację?

– Na pewno hekele na przystawkę. To śledź, ogórek i jajko – wszystko pokrojone w kostkę i przyprawione wedle uznania. Można podawać z bułką i ćwiartkami pomidora koktajlowego dla ozdoby.

A po przystawce?

– Zdecydowanie ajlauf, czyli lane ciasto z rosółem i pietruszką, no i pieprzem, jeśli ktoś lubi na ostro. Na drugie danie schab sztygarski z ciemnymi kluskami na kapuście czerwonej. Schab faszerowany kiełbasą śląską, duszony w kminku i mocnym zawieszonym sosie.

Czy Lista Produktów Tradycyjnych to dobry pomysł?

– Oczywiście że tak. Wielu osobom kuchnia śląska kojarzy się tylko z roladą, modrą kapustą i śląskimi kluskami. A wybór dań na Śląsku jest przecież bardzo duży. Zresztą nie mówimy tu tylko o potrawach, ale także o produktach. Chociażby takich jak krupnioki, dalej w Polsce nazywane po prostu kaszankami. ■

W Roku św. Pawła

Pielgrzymka młodzieży do Pyskowic

W niedzielę 10 maja młodzież diecezji gliwickiej spotka się w kościele Nawrócenia św. Pawła w Pyskowicach.

Rok jubileuszowy poświęcony św. Pawłowi zbliża się ku końcowi, dlatego pragnę zaprosić młodzież diecezji na pielgrzymkę do jednego kościoła w diecezji pw. Nawrócenia św. Pawła w Pyskowicach – mówi ks. Artur Pytel, diecezjalny duszpasterz młodzieży. Pielgrzymka pod hasłem „Krzyż naszą chlubą” zbiegnie się z wizytą krzyża i ikony Matki Boskiej Światowych Dni Młodzieży w naszej diecezji. Intencją tej pielgrzymki będzie

modlitwa za młodzież, szczególnie maturzystów i gimnazjalistów, którzy stoją przed wyborami swej dalszej drogi, a także o to, by każdy młody człowiek trafił mężnie wyznać wiarę na wzór św. Pawła. Młodzież będzie modlić się także za Benedykta XVI oraz o rychłą beatyfikację Jana Pawła II, który 25 lat temu podarował młodzieży krzyż peregrynujący odtąd po całym świecie.

Program spotkania:

- 16.00 – koncert muzyczny przeplatany tekstami z listów św. Pawła
- 17.00 – modlitwy do św. Pawła i nieszpory ku Jego czci
- 17.45 – uroczysta intronizacja krzyża Światowych Dni Młodzieży i ikony *Salus Populi Romani*
- 18.00 – Eucharystia pod przewodnictwem księdza biskupa,
- 19.30 – pasyjne przedstawienie teatralne przy krzyżu i ikonie
- 20.30 – modlitewna adoracja ze śpiewem przy krzyżu.

Następnego dnia krzyż ŚDM odwiedzi wybrane szkoły gliwickie, gdzie w czasie przerw będzie gromadził młodzież na krótkiej modlitwie ■

zapowiedzi

Msza za Ojczyznę

3 maja, godz. 12.30, katedra gliwicka – Msza św. za Ojczyznę pod przewodnictwem bp. Gerarda Kusza.

Nieszpory z odpustem

W kościele śś. Apostołów Piotra i Pawła w Tarnowskich Górach odbędą się 3 maja o godz. 16.00 nieszpory ku czci św. Pawła z możliwością uzyskania odpustu zupełnego.

KIK w Gliwicach

zaprasza na spotkanie, które odbędzie się 6 maja w kaplicy św. Jadwigi w parafii Wszystkich Świętych. W programie: godz. 18.05 – nieszpory, godz. 18.30 – Msza św. i wykład pt. „Troska o wypoczynek w rodzinie”.

KIK w Zabrze

6 maja, dom parafialny św. Anny (ul. 3 Maja 18). W programie: godz. 18.45 – Msza św. i wykład ks. dr. Dariusza Kleinowskiego-Rózyckiego (UO) pt. „Teologia Dalekiego Wschodu”.

Święcenia diakonatu

9 maja, godz. 10.00, sanktuarium Matki Bożej Pokornej w Rudach.

Wspólnota Dzieci Maryi

zaprasza animatorki na spotkanie, które odbędzie się 9 maja o godz. 11.00 w parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Bytomiu przy rynku.

Dzień Bibliotekarza

pt. „Bawimy się i czytamy po japońsku” odbędzie się 10 maja o godz. 16.00 w Centrum Jana Pawła II w Gliwicach (obok katedry). W programie m.in.: Aleksandra Görlich – „Czytać po japońsku” – piśmiennictwo Japonii wczoraj i dziś, warsztaty artystyczne, wystawa fotograficzna. ■

W górach i nad morzem

Propozycja na wakacje

Są jeszcze wolne miejsca na letnie wyjazdy.

■ Rekolekcje dla Dzieci Maryi

Odbędą się w Pietrzykowicach k. Żywca. Terminy: I turnus – od 2 do 13 lipca, II turnus – od 15 do 26 lipca. Koszt – 450 zł (zakwaterowanie w budynku szkolnym, dojazd indywidualny). Zgłoszenia dzieci przyjmuje parafia Wniebowzięcia NMP w Bytomiu: tel. 032 281 31 85 w poniedziałek, wtorek i środe

po godz. 19.00, e-mail: piotrkop@gliwice.opoka.org.pl. Zebranie rodziców – 29 maja, godz. 17.00 w parafii Wniebowzięcia NMP w Bytomiu.

■ Wakacje z Bogiem dla dzieci i młodzieży

Odbędą się w Niechorzu (200 m od morza). Organizowane są dwa turnusy dla uczestników w wieku od 8 do 18 lat: 23 czerwca–8 lipca i 8–22 lipca. Koszt: 720 zł z przejazdem i wycieczkami, w tym rejsem

statkiem po Bałtyku. Dla chętnych planowana jest dodatkowa wycieczka do Niemiec. Podczas wjazdu będzie codzienna Msza święta i wspólna modlitwa rano i wieczorem. Przewidziany jest też wspólny śpiew, spotkania w grupach, ale głównie plażowanie, zwiedzanie, wycieczki i aktywny wypoczynek. Informacje i zgłoszenia: ks. Adam Laszewski, parafia Chrystusa Króla w Bytomiu, tel. 032 286 72 80, 501 058 128. ■

VI Diecezjalny Przegląd Chórów Parafialnych

Prezentacja zespołów

Trwają przygotowania do kolejnego przeglądu chórów parafii diecezji gliwickiej, który odbędzie się 24 października.

Celem przeglądu jest prezentacja zespołów i ich wzajemna konfrontacja, by poznać ich walory, estetykę śpiewu, różne sposoby

interpretacji tych samych kompozycji, a nawet przypatrzeć się kwestiom organizacyjnym, jak ustawienie zespołu, jego stroje itd. Każdy chór wykona trzy kompozycje. Dwie obowiązkowe: Hans Leo Hassler – Agnus Dei (Missa Secunda) i Mikołaj Gomółka – Psalm 29 „Nieście chwałę,

mocarze” oraz dowolny utwór ku czci Matki Najświętszej. Chóry chętne do wzięcia udziału w prezentacji należy zgłaszać pisemnie w Referacie ds. Muzyki Kościelnej w Kurii Diecezjalnej w Gliwicach (44-100 Gliwice, ul. Łużycka 1) według wzorca podanego na stronie www.muzyka.kuria.gliwice.pl. ■